

Lausunto

27.08.2021

Asia: VN/538/2019-422

Ehdotukset jätealan asetuksiksi (EU:n jätesäädöspaketti)

Jätehuollon järjestämistä koskevat yleiset vaatimukset (luku 2)

- Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetun jäteasetuksen luvusta 2 ja sen perusteluista.

10 § Jätteen keräys

Ehdotetun pykälän 3 momentin mukaan vastaanottopaikan järjestäjän ja jätteen kuljettajan on huolehdittava jätteen kuormaamisen ajoittamisesta ja muista kuljetusjärjestelyistä siten, että vastaanottopaikan läheisyydessä asuville ja oleskeleville ei aiheudu melu- tai muuta vastaavaa häiriötä. Jätelautakunta Kolmenkierto ehdottaa säännöstä täsmennettäväksi siten, että jätteen kuljettajan on lisäksi noudatettava kunnan jätehuoltomääräysten mukaisia jätteen kuormausaikoja.

Jätteiden erilliskeräys ja hyödyntäminen (luku 4)

- Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetun jäteasetuksen luvusta 4 ja sen perusteluista

Jätelautakunta Kolmenkierto pitää valittua jätelain sääntelymallia, jossa kunnan jätehuoltoviranomaisella on jätelain 91 §:n mukaan 15 §:ssä säädetty mahdollisuus poiketa asetuksen mukaisista erilliskeräysvelvoiterajoista, erittäin hyvänä ratkaisuna. Sääntelymalli mahdollistaa alueellisten erityispiirteiden sekä esimerkiksi jätteen jätehuollon kokonaisvaikutusten huomioon ottamisen erilliskeräysvelvoiterajoja asetettaessa kullakin alueella.

22 § Muun kuin asumisessa syntyvän jätteen erilliskeräys

Ehdotuksen perusteluissa todetaan, että jätteen haltija voisi jätelain 15 §:n 2 momentissa säädettyin edellytyksin poiketa 1 momentissa tarkoitetuista erilliskeräysvelvoitteista. Tämä yksittäistä jätteen haltijaa koskeva poikkeamismahdollisuus ei kuitenkaan koske kunnan hallinto- ja palvelutoimintaa,

jonka yhdyskuntajätehuolto on kunnan järjestämisvastuulla. Jätelautakunta Kolmenkierto ehdottaakin ko. kohtaan perusteluihin täsmennettäväksi, että kuvattu poikkeamismenettely (kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tai ELY-keskukselle) koskee vain muita kuin kunnan järjestämisvastuulle kuuluvia jätteen haltijoita.

Jätelautakunta Kolmenkierto huomauttaa, että mikäli jätehuollon järjestää kunta, niin toimija ei voi itse päättää poiketa erilliskeräysvelvoitteista, vaan sen on toimittava kunnan jätehuoltomääräysten mukaisesti ja mahdollisesti tarpeen mukaan haettava niistä poikkeusta kunnan jätehuoltoviranomaiselta. Kunnan on jätehuoltomääräyksissään mahdollista ottaa käyttöön JL 15 §:n poikkeama jätelain 91 §:ssä säädetyn mukaisesti. Sen lisäksi yksittäisen jätteen haltijan on mahdollista hakea poikkeamista jätehuoltomääräyksistä perustellusta syystä.

Kirjanpito jätteistä, siirtoasiakirja ja viranomaiselle toimitettavat tiedot (luku 5)

- Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetun jäteasetuksen luvusta 5 ja sen perusteluista.

44 § Kunnan jätehuoltoviranomaiselle annettavat tiedot biojätteen pienimuotoisesta käsittelystä kiinteistöllä

Koska käsittelystä annettavat tiedot ovat melko yksityiskohtaiset, Jätelautakunta Kolmenkierto ehdottaa niiden yksinkertaistamista esimerkiksi käsittelylaitteiston olennaisten ominaisuuksien ja kapasiteetin suhteen. Myös tietovaatimus kompostorin käyttäjämäärästä on hankala ilmoittajan kannalta kompostia käyttävän henkilömäärän vaihdellessa kiinteistöllä. Esimerkiksi kiinteistötyyppi ja huoneistojen lukumäärä olisi luotettavampi tieto ko. tietojen käyttötarkoitusta ajatellen.

Tietojen päivittäminen viiden vuoden välein jäisi ehdotuksen mukaan jätehuoltoviranomaisen vastuulle. Tietojen päivittämisen laajuus jää epäselväksi. Onko tarpeen päivittää kaikki tiedot, vai vain tarkistaa kompostoinnin tilanne? Joka tapauksessa päivittäminen tarkoittaa laajamittaisen kyselyn tekemistä viiden vuoden välein ja päivittämisvuorossa olevien kompostorien seuranta. Ehdotetun pykälän vaatimukset yhdistettynä erilliskeräyksestä kompostoimalla vapautumisen mahdollisuuteen lisäävät tarvetta viranomaisten suorittamille kompostointitarkastuksille.

Jätelautakunta Kolmenkierto on tehnyt alueellaan kompostoritarkastuksia hyvin pienimuotoisesti liittyen jäteastian tyhjennysväleihin, mutta muutoksen myötä kompostoritarkastukset tulevat merkittävästi tärkeämmiksi työtehtäviksi kuin tähän asti on ollut. Tarkastukset on tehnyt jätehuoltoviranomainen. Jätelautakunta Kolmenkierto esittää ympäristöministeriölle sen täsmentämistä, kenen vastuulla kompostorien tarkastusten tekeminen eli valvonta on. Valvontavastuusta on erilaisia näkemyksiä eri alueilla ja tarkastustyötä hoitavat tällä hetkellä sekä seurantaviranomaisena toimiva jätehuoltoviranomainen, että valvontaviranomaisena toimiva kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Perustelumuistiossa todetaan, että esimerkiksi biojätteen pienimuotoisesta käsittelystä tehtyjen ilmoitusten rekisteröintiin liittyvä työtehtävien lisääntyminen arvioidaan voitavan toteuttaa sisäisin kohdennuksin. Epäselväksi jää, mitä kyseinen arvio tarkoittaa. Jätelautakunta Kolmenkierto huomauttaa, että biojätteen keräysvelvoite tulee olemaan niin kattava, että kompostoitijien määrä isoimpien jäteyhtiöiden/jätelautakuntien alueella tulee olemaan useita tuhansia, jopa kymmeniä tuhansia. Jotta tämä ilmoitusmäärä ja niihin liittyvät työtehtävät, kuten tiedottaminen ja valvonta, pystytään hoitamaan, tarvitaan todennäköisesti lisää henkilöstöresursseja ja toimivat tietojärjestelmät.

Muut asetuksen säännökset

- Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetun jäteasetuksen muista säännöksistä ja niiden perusteluista.

1 § Määritelmät

Taajaman määritelmää on vaikea soveltaa esimerkiksi jätehuoltomääräysten antamisen yhteydessä, koska taajaman reuna-alueet voivat muuttua laajentuen tai supistuen jopa vuosittain. Jätelautakunta ehdottaa, että määritelmää tarkennettaisiin asetukseen, tai asiasta annettaisiin muuta ohjeistusta, tulkintaongelmien välttämiseksi.

Lisäksi jätelautakunta Kolmenkierto ehdottaa kiinteistön määritelmää lisättäväksi pykälään, tai vaihtoehtoisesti ohjeistuksen antamista tulkintaan, sillä jätelainsäädännössä sanaa käytetään hieman eri merkityksessä kuin muussa lainsäädännössä. Tulkintaongelmia ja ristiriitaisia näkemyksiä voi tulla esimerkiksi erilliskeräysvelvoitteiden yhteydessä, mikäli tarkempaa tulkintaa ei anneta.

56 § Eräitä velvoitteita koskevat siirtymäajat

Siirtymäsäännöksen kirjanpitovelvoitteiden siirtymäajat ovat tiukat. Jäteasetus tuo jätehuoltoviranomaiselle uusia tehtäviä, mitkä edellyttävät paljon valmistelu- ja suunnittelutyötä ennen siirtymiä, sekä seuranta- ja valvontatyötä siirtymien jälkeen. Myös tietojärjestelmiä täytyy uudistaa, jotta kaikki velvoitteet saadaan hoidettua. Jätehuoltoviranomaisen resurssit ovat yleisesti hyvin rajallisia ja uusien velvoitteiden ohella on hoidettava myös muut perustehtävän mukaiset työt.

Jätelautakunta Kolmenkierto katsoo, että erilliskeräysvelvoitteiden määräajat ovat positiivisia, mutta kirjanpitovelvoitteet vaativat viranomaiselta valmistautumista ja järjestelmien uudistamista, sekä tiedottamista, joten riittävä valmistautumisaika niihin olisi varmistettava.

Valtioneuvoston asetukset ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta, PCB-laitteistojen käytön rajoittamisesta ja PCB-jätteen käsittelystä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta sekä viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetuista muutoksista ympäristönsuojelusta, PCB-laitteistojen käytön rajoittamisesta ja PCB-jätteen käsittelystä sekä viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annettuihin asetuksiin sekä niiden perusteluista.

-

Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetuista muutoksista kaatopaikka-asetukseen sekä niiden perusteluista.

-

Valtioneuvoston asetus pakkauksista ja pakkausjätteistä

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetusta pakkaus- ja pakkausjäteasetuksesta ja sen perusteluista.

-

Valtioneuvoston asetukset käytöstä poistettujen renkaiden erilliskeräyksestä ja hyödyntämisestä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta, sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta, paristoista ja akuista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta sekä romuajoneuvoista sekä vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta ajoneuvoissa annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetuista muutoksista käytöstä poistettujen renkaiden erilliskeräyksestä ja hyödyntämisestä, sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta, paristoista ja akuista sekä romuajoneuvoista sekä vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta ajoneuvoissa annettuihin asetuksiin ja niiden perusteluista.

-

Muuta

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne muista mahdollisista jätealan asetuksiin liittyvistä asioista.

Jätelautakunta Kolmenkierron näkemyksen mukaan jätelain ja -asetusten muutokset ovat niin laajoja, että ympäristöministeriön tulisi harkita jätelakioppaan päivittämistä ja muunkin ohjeistuksen antamista.

Ala-Könni Satu
Hämeenlinnan kaupunki, Jätelautakunta Kolmenkierto